

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

80. Nostrorum 25. in nouem Prou. diuisi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

cessum nactus est, quàm aduersariis Bonziis ignominiosum, tam sibi, & fidei illustrem. Soliti enim sycophantæ, veniam scelerum, loca in cœlo felicia, & quicquid sacrum habent, sumptuosis diplomatis, ut dictum sæpius, nundinari; vulgarant Patrem qui beatam sponderet immortalitatem, haudquaquam id gratis facere; adessent tantum abiturum, asportaturum inde thesauros opum; Christianorum auro, & argento, currus onustos abducenturum, exhibilatum iri à se & damnandum sacrilegij eiusdem quod insectabatur in Bonziis; verum ubi de medio die solum ut venerat, cum eo quem tulerat supellectilis sacre in humeris sacco abeuntem viderunt, pudore confictæ calumniæ disiecti latebras quæsiere.

80.
Nostrorum
25. innoentem
Prou. diuisi.

Ut suam Vagnonius villicationem magno domini sui obibat luero, sic reliqui de societate, quinque & viginti, ex nouem Prouinciis quas sortiti fuerant excolendas vberiores tuere hoc anno manipulos, tulissentque multò locupletiores nisi partem illam Sinatum mediam quæ vergit ad Septentrionem, turmatim prædones rapinis, cædibus, & incendiis miscuissent, intercluso ex parte Euangelij sacri præconio. At ille de quo paulò ante, indefessi vir animi, & laboris Alenius, hanc inter socios gloriam primus adeptus est, ut octo Regionum quæ Fochiensem Prouinciã componunt, nullam omiserit quam non multis bearet Christianorum cœtibus, & templis, statãque in iis exercitatione pietatis; in quo templum Focci vrbe Prouinciæ Principe constructum, præter elegantiam maiorem, illud habuit valde singulare, quod spontanea ethnicorum contributione, magna ex parte ædificatum est, & condecoratum; ethnicis hoc sui erga Deum amoris, eiusque legem sanctissimam pignus dicantibus, quam etsi caperent vnam esse veram, & verè salutarem; respondere tamen eius castitati, & integritati se posse diffiderent. Absoluta demùm templi fabrica, & ornatu, inter musicos choros, & peregrini operis lumina, sacram imaginem in templum intulit in altari locandam, longis supplicantium ordinibus præniis, & comitatu nobili stipatus, ea innumerabilis populi admiratione & reuerentia, ut ex tanta multitudine ethnicorum nemo vocem doloris aut gemitum mitteret, Christianorum Deo possessionem publici in luce omnium ordinum inenante, & transuectione gloriosa per mediam metropolim de Diis illorum triumphante. Alenio Socius in hac pompa fuit Andreas Rodomina Lituanus; domus solitus seruare, dum is longin quas subinde reuiseret Christianorum suorum sedes. Ac potuit quidem Rodomina multum Sinensibus prodesse, sed Deus eius patientia contentus, caritatis labores non exegit; ab anno siquidem currentis seculi vicesimo sexto ad tricesimum secundum morbo insanaibili languit, ob hoc ipsi potissimum molesto, quod præter priuatum tolerantia meritum; alienæ saluti non posset incumbere. Quanquam iuuit non parum Christianos, vitæ innocentis laudè præcipua, familiaribus in communi congressu colloquiis, & serenitate oris, & animi acquiescentis

acquiescentis hilariter suis doloribus, vitæ melioris expectatione, quàm ei feliciter obtigisse indicavit quiddam simplici certius coniectura. Nam mente præcipiens morienti sibi non fore præsentem Alenium; sæpè illi promisit se illi post obitum vbiicumque is foret nuntiarum de obita morte. Igitur aliquando suos inter Neophytos agenti Alenio splendor obiicitur puræ lucis, nulla specie figuratus, erratque ob oculos aliquamdiu, deinceps sensim dissipatus iterum redit, & toties ut ei promissum Rodominæ in memoriam reuocaret; en autem postridiè Focco missus mortuum nunciat; horamque obitus & articulum notat, quem esse eundem agnoscens Alenius quo pridè percussus fuerat viso splendoris iterari, prosecutus est apud Deum mortem illam multa gratiarum actione, optavitque sibi, post laborum quantascumque ærumnas, non dissimilem à suauissimo socio exitum. Defuncto exequias honorificè pariter, & religiosè Focenses Neophyti soluerunt; sepulchro impetrarant montem tertio ab vrbe milliari, eò faciliùs quod ominosus habebatur, nec vllus ethnicorum benè sibi futurum in subterraneo Bonziorum mundo credebat fore, si eo in monte humaretur. Christiani verò, pulchrè sibi vbiq; ac beatè futurum rati, dum ne ab Rodomina longiùs ponerentur, quem venerabantur velut sanctum, montem sibi eundem in sepulchra legerunt. Edificarunt in eo sacellum egregium, in sacello crucem viuo è saxo elegantissimam ad quam conditus Rodomina, & cohonestatus infixio parieti marmore, Andreæ Rodominæ insculpto nomine, patria, virtute, milliarium vastitate, quam esset emensus ad vitam in salutem Sinarum profundendam, quo grati & memoris animi Epitaphio illustri, non nemo ex iis qui diu post, in Dei opere illi successerunt, incitari se sensit magnoperè ad salutem tam nobilis populi animosè constanterque curandam. Porro in fabrica sacelli, & deinceps, ea dicuntur contigisse, quæ prorsus non scriberem, nisi magno testium numero constarent, tum ethnicorum; tum Christianorum. Primum cædendis in opus lapidibus, auditæ sunt crebriùs articulata in lamentum voces. Abeamus hinc, vbi grauior pœna, quò longior mora; nec durando vincemus; succlamabant alij maiori rabie, male pereant isti qui hanc etiam solitudinem tot sæculis nostram, nobis eripiunt, estque verò similis fuisse dæmones qui nidulabantur in eo monte, ut in multis pariter desertis, vbi à maleficis & Magis, quibus sciant Sinæ ad sua veneficia requiruntur. Alterum odoris ignoti exquisita fragrantia è sarcophago expirans, aliquot mensibus post Rodominæ conditum cadaver, qui vndecumque afflaretur, certè ab natura non videbatur posse existere. Tertium caterua ethnicorum nocte sæpius intempesta in montem euadens ad profanandam crucem, & sacellum, semper illie armatos reperit, quibus impar esset expugnandis, crediditque hos esse Christianos qui pro defensione loci excubarent. Sed vbi tandem perspectum est, Christianorum neminem vel eò cum armis vel noctu profectum; intellectum pariter sacram ædiculam beatis

geniis curæ esse, piisque functorum animis pro quibus annuatim mortualium die, res diuina solenni ritu in ea fiebat. Verum omiſſis nunc pluribus quæ naturam transcendunt prodigiis, Neophytorum piæ fiducia affatim concessis, pauca narrabo maioris miraculi, beneficio Dei proſus ſingulari ad animorum salutem edita. Differebatur ethnico baptiſmus, quod errorum ſuorum optimè conſcius, antea actæ vitæ aſſuetudine improba teneretur; huic erat filius quem plus oculis amabat, hunc cernens morbo ad extrema perductum, vſuque ſenſuum intercepto animam agentem, & ipſe præ dolore, ſemiuiuus, diſcruciari, angique morte filij, ſed æterna magis, quàm temporaria, vt qui ſacro-adhuc careret baptiſmate. In hoc ergo rerum præcipiti, motus diuinitus, moribundo ad autem ſe applicat, eumque de nomine inclamans; tantisper ait, ô fili ſuſtine; craſtinum expecta, manè aderit nobis Pater, qui te baptiſmo expiatum tranſmitteret in vitam immortalẽ; peris alioqui, & in ignos raperis ſempiternos, ex quibus nulla te vel tua alterius opera vnquam eripiet; cui velut reuiuifcens puer; omninò genitor, craſtinum, & Patrem, & baptiſmum ab eo, vitamque beatam præſtolabor. Adest poſterito die Pater, puerum baptizat, & poſt horæ quadrantem, oculos claudit morienti. Baptiſmum item ardentè flagitans, virgo annos nata vix quatuordecim, differebatur à parentibus Chriſtianis, quòd tam craſſi foret ingenij, vt fidei ſymbolum nullo ſtudio poſſet menti deſigere. Mœſta repulſæ pudore, ac damno puella, ſecedit in domeſticum ſacellum; illic vt poterat, dùm precatur, matronam videt adorabili maiestate, & formæ præſtantia diuinam, cuius blanda voce erigitur; ne metue filia, quin ad me propiùs accede, & ſidenter ſequere præcuntem. Inde verbatim puellæ ſymbolum recitare, puella verbatim repetere, quod vbi abſoluit, abi nunc, ait, & tuis edicto ne pergant tibi de cœtero baptiſmum negare. Illa curſu parentibus, viſa, & audita enuntiat, & recitatione ſymboli expedita probat, nec dubitatum eſt ab cœli Regina edoctræ, cui erat, & ipſa, parentum imitatione maximè addiſta. Eiuſdem Regina Deiparæ munus fuit, anus octogenariæ ad Chriſtum accessus, cui præter ætatem ſuperſtitionibus incoctræ, obſtabat ſtulta ſed pertinax meritorum ingentium apud vitæ futuræ Deos, opinio; quàm à ſe ſceleſtiſſimis Bonziis acè imbiberat. Annos nata non plus octodecim, maritum amiſit, & dedignata tunc ſe feminam eſſe ne in hac vita ſub vbi poteſtate; in alia Diis eſſet exoſa; vidua permaſit. Vendunt enim maximis pretiis Bonzij ſingraphas, quarum arcana vi, feminæ mutato ſexu renaſcuntur in maſculos, & hæc præterea longè cariùs ab iis emerat obſignatam fidem Dei Præſidis tranſmigrationum, qua ſpondebat iuratus effecturum ſe ſtatim poſt obitum, vt in Mandarinum naſceretur, quo delirio amens mulier velut propediem futuro, ſtola muliebri abiecta, Mandarinum cultu incedebat, monſtroſa viſu, ſed auaritiæ Bonziorum ſancta; totaque penitus in adoratione idolorum. Reſpexit infelicem anum, piæ, & miſericors

virgo,

81.
Virginem
docet Dei-
paræ, ſcitu
neceſſaria ad
bapt.

Ex anum 80
a pn. mirab.
conuertit.